

Тракия държавност и царска идеология. Видимо първоначално потребността от иконичност и нарация били по всяка вероятност задоволявани чрез съзнателен подбор на изделия от чужди художествени традиции. Успоредно на този процес през V в. пр.Хр. започват опити за създаването на собствено тракийски преводи, свидетелства за които са например такива изделия на местната „проба на перото“ като матрицата от Гърчиново (Венедиков, Герасимов 1973), моделът на кинжал от Меджидия (Berciu 1974) или нагръдникът от Башова могила (Филов 1934). Украсени в животински стил те показват едновременно както отлики от синхронния им скитски художествен език, така и редица негови водещи белези. Някои от тези признаци не намират място в изкристализирания във втората половина на IV в. пр.Хр. тракийски животински стил, а други преработени стават присъщи за него характеристики.

Така поставени въпросите не могат в рамките на една статия да намерят своите отговори, но множеството открити на територията на Одриското царство скитски предмети позволяват да се формулира тезата за наличието през V в. пр.Хр. в тракийската култура на скитски художествен хоризонт, представен с украси за конска амуниции и за оръжия. Тук ще се спра на един вид от тези изделия, които са открити в Добруджа, основният образ и стиловите особености на които нямат продължение в традициите на собствено тракийския животински стил от следващия век.

От североизточните тракийски земи са известни 3 едностранни главички на лос. Въпреки че са случайни находки, те могат да бъдат обединени в една група, не само поради района на намирането и приблизително еднаквите им размери, но и поради идентичните им стилови и технологични признаци. Това са екземплярът в колекция „Арете-Фол“ (обр. 1; Кабакчиева 2000: 63) и пластините от с. Долище, Варненско (обр. 2; Минчев 2005: 35-38, обр. 3а) и от Аргамум, Северна Добруджа, Румъния (обр. 3, 4; Simon 1994: 227-229; Мелюкова 2001: 24). Трите изделия са лети и са снабдени с халка за прикачване от обратната страна. Формата им следва абриса на образа. Строежът е тъждествен: главата е в профил (наляво или на-дясно), муцуната е тежка, удължена надолу. Идентифициращите белези са линейно стилизирани, предадени посредством пластични ленти. И в трите апликации рогът на животното е насочен напред, следва очертанията на главата, като се огъва в кръгче в предния си край. Устата и ноздрата са оформени омеговидно. Централно място в образа заема изпъкналата кръгла зеница, очертана с